

ΜΑΥΡΗ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ *)

ΦΑΡΣΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

«Femme rit, quand elle peut
et pleure quand elle veut.»

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΤΟΥΡΛΟΥΜΠΗ, ΣΟΦΙΑ ΤΟΥΡΛΟΥΜΠΗ θυγάτηρ της,—
ΑΡΙΣΤΕΑ ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ φίλη των.—ΜΙΑ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ,—ΓΙΟΥΣΟΥΦ ύπη-
ρέτης,—ΤΡΙΑΝΤΗΣ ύπηρετομεσίτης,—ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ.

Ἡ σκηνὴ σύγχρονος ἐν Ἀθήναις.

[Ἡ σκηνὴ παριστᾶ αἰθουσαν πλουσίως ἐπιπλωμένην. Δεξιὰ καὶ ἀριστερᾶ μεγάλα παραπετάσματα κατάμαυρα. Εἰς τὸ βάθος, θύρα μετὰ πενθίμων παραπετασμάτων. Παρὰ τὸ δεξιὸν μέρος τῆς θύρας ἀνήρτηται δύο εἰκόνες μετὰ μεγάλων μαύρων πλαισίων παριστῶσαι, ἡ μὲν τὸν Μαυροκορδάτον, ἡ δὲ τὸν Μαυρομαρᾶν, ὑπ' αὐτὴν μικρὸς γεωγραφικὸς χάρτης τῆς Μαύρης θαλάσσης. Δεξιὰ παρὰ τὸ δεύτερον παρασκήνιον μέλλαν κλειδοκύμβαλον ἐφ' οὐδιάφορα τεμάχια μουσικῆς. Ἀνωθεν τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἐντὸς πλουσίου μελανοῦ εἰκονοστασίου, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου κρέμαται ἀνημμένον μικρὸν κανδήλιον, ἡ εἰκὼν τοῦ κ. Τουρλουμπῆ.
Ἀριστερᾶ, καναπὲς μετὰ μελανῶν σκεπασμάτων, καθηκλαῖ μαύραι καὶ ἐν τῷ μέσῳ τραπέζιον ἐφ' οὐ μικρὸν βιβλίον. Εἴς τινα γωνίαν μέλλαν παραντελευροι.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ καὶ ΣΟΦΙΑ

ΣΟΦΙΑ. (Είκοσαέτις τὴν ἡλικίαν καὶ κατάμαυρα ἐνδεδυμένη.)
Μὰ τέλος πάντων ὡς πότε πειὰ θὰ διαρκῇ αὐτὴ ἡ κατάστασις!
Κοντέύομε νὰ γίνωμε ὁ περίγελως τοῦ κόσμου.

*) Ἡ Μαύρη «Παρηγοριά» ἐγράφη ἐν Νάξῳ κατὰ τὴν 18 καὶ 19 Ιουλίου 1897 καὶ κατὰ συμπτωσιν ἐν τῷ δροσερῷ χωρίῳ Μέλαρες ὅπου εὑγενῶς μοὶ παρεχώρησε τὸ κτῆμα του ὁ κ. ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ Γ. ΠΡΑΝΤΟΥ-
ΝΑΣ εἰς ὃν καὶ δικαιωματικῶς ἀφιεροῦται τὸ μικρὸν αὐτὸ ἔργον εἰς ἀνά-
μνησιν τῆς ἡς ἐτυχον παρ' αὐτοῦ φιλοξενίας.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (καθημέρη ἐπὶ τοῦ καραπὲ καὶ περθηφοροῦσα.) Γιὰ μένα κόσμος πλέον δὲν ύπάρχει . . . τελείωσε! . . . Επομένως μπορεῖ νὰ λέγῃ ὅτι θέλει . . . "Εναν εἶγα κ' ἐγὼ στὸν κόσμο καὶ τὸν ἔχασα.

ΣΟΦΙΑ. Αἱ μὰ καλά, μήπως εἰσθε ἡ πρώτη; Καὶ ἄλλαις ἔχασαν τοὺς ἀνδρες των μὰ δὲν ἔκαναν ἔτσι.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Κολιὸς καὶ κολιὸς κι! ἀπῶνα βαρέλι! Νομίζεις πῶς ὅλοι οἱ ἀνδρες τὸ ἤδοι εἶναι. "Αγ! καύμένη, ἀν ἥξερες, μαζὲ μ' ἐμένα τὶ ἔχασες καὶ σύ.

ΣΟΦΙΑ Τὸ ξέρω. "Ἐχασα τὸν πατέρα μου, μὰ δὲν κάνω ἔτσι.. Καλὰ θὰ ἦταν νὰ τὸν ἔγω, μὰ μιὰ φορὰ κ' εἶγα τὴν ἀτυχία νὰ τὸν γάσω, πρέπει νὰ κάνω ὑπομονή.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Εσὺ μπορεῖς νὰ κάνῃς ὅτι θέλεις . . . Γιὰ μένα πλέον εἶναι ὅλα μαῦρα καὶ σκότεινα . . . Κι' ὅσα δὲν εἶναι θὰ τὰ κάνω ἐγώ!

ΣΟΦΙΑ. Μὰ μήπως ἀφῆσατε καὶ τίποτα ποῦ νὰ μὴν εἴναι μαῦρο! . . . Τὸ καλὸ είναι ποῦ δὲν ἔρχεται πλέον κάνεις 'ς τὸ σπίτι μας, ἀλληγῶς τὶ θ' ἀκούγαμε κ' ἐγώ δὲν ξέρω!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Αὐτὸ ἔλειπε, νὰ δεχώμεθα καὶ κόσμον.

ΣΟΦΙΑ Μ' αὐτὴ δὲν εἴναι πειὰ ζωή! . . . Αὐτὴ είναι κόλασις κυριολεκτικῶς. "Ἄδης! . . . Δὲν βλέπεις ἄλλο τίποτα τριγύρω του παρὰ μαῦρα! . . . Δὲν ξέρω πῶς δὲν σᾶς ἥρθε ἀκόμη ἡ ιδέα νὰ βάψετε καὶ τὰ μοῦτρά μου μαῦρα!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Καὶ νομίζεις πῶς ἀν δὲν ἥσουν μελαχρινὴ θὰ σὲ κρατοῦσα ἔδω;

ΣΟΦΙΑ "Ωστε γι!" αὐτὸ ἔδιώξατε καὶ τὴν Ἀννέζα;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Εννοεῖται! Μήπως ἥθελες νὰ βλέπω μπροστά μου τὰ ξανθί της τὰ μαλλιά;

ΣΟΦΙΑ Μὰ γι' αὐτὸ εἴμαστε καὶ τρεῖς ἡμέραις τώρα χωρὶς ὑπηρέτρια . . . Καὶ καθὼς πᾶμε, μοῦ φαίνεται, πῶς δὲν θὰ βροῦμε ποτέ! . . . "Αμ! . . . βέβαια! Αφοῦ δὲν βγάνουμε τὸ πόδι μας ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Μεῖνε ἥσυχη, κ' ἐγώ ἔφρόντισα. . . "Εγράψα εἰς τὸν μεσίτη μας καὶ θὰ μᾶς φέρῃ . . .

ΣΟΦΙΑ. (ἐκπληκτος) Εγράψατε εἰς τὸν μεσίτην;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ναί, γιατί;

ΣΟΦΙΑ. (εἰρωτικῶς) Νὰ γράψετε εἰς τὸν μεσίτη . . . σ' ἔννυν ἄρδρα!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Νὰ κυττάζῃς τὴν δουλειά σου! . . . Δὲν τοῦ ἔγραψα ἐκ μέρους μου· τοῦ ἔγραψα ἐκ μέρους τοῦ μακαρίου! . .

ΣΟΦΙΑ. Α! ἔτσι; Καὶ νομίζετε πῶς θὰ φέρῃ ὑπηρέτριαν;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ἐννοεῖται.

ΣΟΦΙΑ. Τὸν κόκχινον Μάϊ, δηλαδή.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (μυσθύμως) Σὲ παρακαλῶ νὰ λείπῃ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς τοῦ Μαΐου, καὶ ἄλλοτε νὰ μοῦ κάνῃς τὴν χάριν νὰ μὴ μοῦ ἀναφέρῃς ἄλλο χρῶμα ἀπὸ τὸ μαῦρο, γιατὶ θὰ τὰ χαλάσωμε.

ΣΟΦΙΑ. Τότε θὰ μᾶς τὴν φέρῃ τὸν μῆνα ποῦ δὲν ἔχει; Σάββατο . . . ἔτσι θὰ γλυτώσουμε κι' ἀπὸ μερικὰ μνημόσυνα ποῦ κάνετε κάθε Σάββατο! . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καὶ τὰ μνημόσυνα ἀκόμα ποῦ κάνω γιὰ τὸν πατέρα σου σοῦ καθίσανε 'ς τὸ στομάχι!

ΣΟΦΙΑ. Μὰ δὲν τὸ ξεύρετε πῶς τρῶγε-τρῶγε κόλλυβα καθίζουν 'ς τὸ στομάχι;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Αγ! καὶ νὰ ἥταν πουθενὰ ὁ μακαρίτης νά-
βλεπε τὴν κόρη του! . . ."Αγ! Γιάγκο μου! (κλαίει.)

ΣΟΦΙΑ. Μὰ πάλι κλάμψατα ἀρχίσατε; Σεῖς κοντεύετε νὰ πε-
ράσετε καὶ τὴν Νιόβη!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καὶ τί ἥταν τὸ πένθος τῆς Νιόβης ἀπέναντι τοῦ ἴδικοῦ μου! Αὔτὴ ἔχασε τὰ παιδιά της, ἐνῷ ἦγὼ ἔχασα τὸν ἄνδρα μου, τὸν Γιάγκο μου, ποῦ δλοι: οἱ ἄνδρες νὰ μαζευθοῦνε σή-
μερα δὲν κάμνουν οὔτε τὸ νύχι του! "Αχ! τρεῖς μῆνες 'πέ-
σαν ἀπὸ τὴν ήμέρα ποῦ τὸν ἔχασα κι' ἀκόμη αἰσθάνουμαι τὰ χά-
δια του! . . ."Αγ!

ΣΟΦΙΑ. Μὰ μὴ κάνετε δὲν ἔτσι, νέα εἰσθε ἀκομη καὶ μπορεῖτε ν' ἀποκατασταθῆτε!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ('Εγειρόμέρη ἔξαλλος.) Τί εἰπες; ! Πῶς! Ν'
ἀποκατασταθῶ; !... Σούφυγεν τέτοια λέξις ἀπὸ τὸ στόμα καὶ δὲν δάγκασες τὴν γλώσσα σου; ! Δὲν ςναψε μέσα σου μιὰ τέτοια λέξις νὰ σὲ κάψῃ! . . . Ζῆς ἀκόμα; !... Φῦγε. φῦγε ἀπ' ἐμπρός
μου.... ιερόσυλος! . . .

ΣΟΦΙΑ. ('Ερτρομος.) Μά, μητέρα...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Φῦγε ἀπ' ἐμπρός μου, σοῦ εἰπα!.. 'Ακοῦς ἔκει
ν' ἀποκατασταθῶ!.. Νὰ ἴδω ἄλλον ἄνδρα 'ς τὸ πλεύρόν μου!...
'Εγὼ ἡ γήρα τοῦ Γιάγκου τοῦ Τουρλουμπῆ!.. "Ω! φωτιὰ νὰ πέ-
σῃ νὰ κάψῃ δλους τοὺς ἄνδρας καὶ τῶν δύο ἡμισφαίριων!...
(Στρέφει τὰ δύματα πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ συζύγου της.) "Ω ἀγία
ψυχὴ τοῦ Γιάγκου μου, συγχώρησέ με ἐξ ἐπρόφερα τὴν λέξιν:
ἄρδρας κ' ἐμόλυνα τὴν ιεράν καὶ ἀγγήν σκιάν σου! (Κάθηται.)

ΣΟΦΙΑ. (Μειλιχίως) "Αν εἶξερα πῶς θὰ ἐπειράζεσθε τόσον..
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Ελα παῦσε καὶ ἄλλοτε πρόσεξε μὴ πρυτέρης

τὴν λέξιν διὰ τῆς ὁποίας σημαίνεται τὸ ἀνθρώπινον ἔκεινο ὃν ποῦ
δὲν ἀνήκει εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον, γιατί ἀλλοίμονόν σου!..

(Ακούεται ὁ κώδων τῆς ἐξωθύρας.)

Τρέχα, πήγαινε νὰ ἰδῆς ποιὸς εἶναι.

(Η Σοφία ἐξέρχεται πρὸς στιγμήν.) "Αχ! Γιάγκο μου! Ἀν-
δρούλη μου! Ἐκεῖ εἰς τὸν Παράδεισον ποῦ ὕρισκεσαι πρῶτος
μεταξὺ τῶν ἐναρέτων συζύγων, μὲ ἐνθυμεῖσαι ἅρά γε κ' ἐμένα!

(Εἰσέρχεται ἡ Σοφία.)

ΣΟΦΙΑ. Ὁ μεσίτης εἶναι.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Μὲ τευροπάθειαν) Δὲν θέλω... δὲν θέλω νὰ τὸν
ἰδῶ.. . Μιλησέ του σὺ γιὰ μένα...

ΣΟΦΙΑ. Μά...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. 'Ακοῦς ή δὲν ἀκοῦς!... σοῦ εἶπα ἀρσενικὸν
ἀνθρωπὸν—συγχώραμε, Γιαγκούλη μου—δὲν θέλω νὰ βλέπω!..

ΣΟΦΙΑ. Μὰ ἐγὼ δὲν ἔρω νὰ κάνω συμφωνίας...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Αχ! πῶς θέλεις νὰ μὲ βασανίζῃς!.. Στάσου!
φέρε μου ἔκεινο τὸ παραβάν!..

ΣΟΦΙΑ Νὰ τὸ κάνετε τί;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Φέρ' τό μου 'δω!

(Η Σοφία φέρει τὸ παραβάν πρὸς τῆς μητρός της.) "Ανοιξέ το.

(Η Σοφία ἐκτελεῖ.)

"Ετσι!.. Τώρα, σᾶς ἔλθη...

(Η Σοφία ἐξέρχεται.)

"Αχ! τί βάσανος!.. Ν' ἀναγκασθῶ ἐγὼ ή χήρα τοῦ Τουρ.
λουμπῆ ν' ἀκούσω φωνὴν ἀνδρός!.. (Πτύει ἐτοὺς τοῦ στήθους της.)
Φτοῦ! φτοῦ! φτοῦ!.. Νὰ πάρῃ ή ὄργη! ἐπρόφερα πάλιν αὐτὴν
τὴν βρωμερὰν λέξιν!..

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΣΟΦΙΑ, ΤΡΙΑΝΤΗΣ καὶ εἴτα ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.

ΤΡΙΑΝΤΗΣ (Εἰσερχόμενος χαιρετῶ.) Καλ' ἡμέρα σας!...
(Παρατηρεῖ γύρωθεν.) Μπᾶ! ποῦ εἶναι ή χυρία...

ΣΟΦΙΑ. Πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν... Σταθῆτε, σᾶς πχρακαλῶ,
μὴ προχωρῆτε... ύποθέσατε πρὸς στιγμὴν ὅτι εύρισκεσθε εἰς ἀ-
κρόσιν παρὰ τῷ Σουλτάνῳ!... (Προχωρεῖ πρὸς τὴν Μαγδαλη-
νή.) Ηλθεν ὁ...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καλά, καλά!.. (*Ημιφώρωας*). Συγχώρησέ με, Γιάγκο μου, όντας ή φωνή μου ἀντηγήσῃ μέσα εἰς αὐτὸν ἀνδρός (*Διορθούσσα*) εἰς αὐτὸν γυναικεῖα! (*Πρὸς τὸν Τριάρτην εὑρισκόμενον διποιητὴν τοῦ παραβεντὸς καὶ σταυροκοπούμενον.*) Τοῦ λόγου σου εἶσαι, κύρι Τριάρτη;

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Έγώ, κυρία Τουρλουμπῆ... Τρόμαξα νὰ εὕρω τὸ σπίτι σας... Δὲν μοῦ εἴχατε γράψει πῶς τὸ ἄλλαξατε...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. *Ἄ* ! νική ἔζεχασα. *Ἐφύγα ἀπὸ τὴν ἑδὸν Σάντα-Ρόζα γιατὶ μοῦ ἐκτυπώσεις κακὰ 'c τὸ αὐτὶ, καὶ ἥλθι *ἔδω* εἰς τὴν ἑδὸν Μαυρομιχάλη γιατὶ εἶναι πειδὸν πένθιμον τὸ δνουμα!..*

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. *Ἄ*μ! τότε γιατὶ νὰ μὴν καθηστε κοντὰ 'c τὴν Αγίαν Μαύραν; ..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Νὰ σου πῶ, δὲν *ἔ*/εις ἄδικο... Θὰ σκεφθῶ ... Αἴ, καὶ μοῦ ἔφερες καμμιὰ ύπηρέτρια; ..

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Μάλιστα . . . *"Ενα καλὸ κορίτσι . . . ζεύρει δλαις τῆς δουλειαῖς , . .*

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. *Ἄ*ς *ἔλθη* νὰ τὴν *ἰδῶ*.

(*Ο Τριάρτης ἔξερχεται πρὸς στιγμήν.*)

ΣΟΦΙΑ. Δόξα σοι δὲ Θεός! Τέλος πάντων οὐ *ἔχομεν* καὶ ύπηρέτριαν!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Γιὰ νὰ φλυαρῆς μαζύ της.

(*Εἰσέρχεται ο Τριάρτης μετὰ μιᾶς ύπηρετρίας.*)

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Θὰ μείνετε πολὺ εὐχαριστημένη . . . Εἶναι προκομμένο κορίτσι . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Γι' ἂ- *ἔλθη* ἀπὸ *'δῶ* . . .

ΣΟΦΙΑ (*τῇ ύπηρετρίᾳ*) *"Ελ"* ἀπὸ *'δῶ* κορίτσι μου.

(*Η ύπηρέτρια μεταβαίνει πρὸς τὸ μέρος τῆς Μαγδαληῆς.*)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ (*Άφοῦ παρετήρησε τὴν ύπηρέτριαν.*) Φῦγε! .. Φῦγε! Δὲν μοῦ κάνεις, φῦγε γρήγορα! ..

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. (*Ἐρτρομός*) Μὰ γιατὶ, κυρία!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Φῦγε, σου λέω! .. φῦγε γρήγορα! ..

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. (*Ἀπὸ τὸ ἔτερον μέρος τοῦ παραβεντοῦ*) Μὰ γιατὶ, κυρία Τουρλουμπῆ! .. Τί *ἔχει*! Τί *εἰδατε*!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (*Ὀπισθετὴν τοῦ παραβεντοῦ*) Τί *εἰδα*! .. *"Εγει-* γαλανὰ μάτια! .. Δὲν τὴν θέλω, δὲν τὴν θέλω! ..

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Μὰ τί *ἔχουν* νὰ κάνουν τὰ μάτια της!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Δέν τὴν θέλω *εἶπα* .. *"Άλλο χρῶμα* ἀπὸ τὸ μαυρό δὲν θέλω νὰ βλέπω .. . Τελείωσε! .. *"Υστερά* εἶναι πολὺ κόκκινη!

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Μὰ εἶναι καλὸ κορίτσι.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Τίποτα! Τίποτα! . .
ΣΟΦΙΑ Μά, μητέρα . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (*Μετά θυμοῦ*) Μή μὲ σκοτίζῃς καὶ σύ! . .

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Ξέρετε, κυρία, ποῦ εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ εὔ-
ρετε σήμερον ύπηρέτριαν . . . ἔκτὸς ἀν θέλετε ἔναν ύπηρότην.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (*Όργιλη*) ύπηρότην! . . . Μή μοῦ ξαναπῆς
τέτοιο πρᾶγμα, γιατί τὰ χαλάσαις! . . Νὰ βάλω ἄνδρα μὲς 'ς
τὸ σπίτι μου! . . Δὲν πάω νὰ πνιγῶ χαλλίτερα! . . Νὰ πα-
ραδεχθῶ ἐγὼ νὰ μὲ δουλεύσῃ πλέον ἄνθρωπος ἀρσενικός!
Ποτέ! . . .

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Λυποῦμαι πολὺ ποῦ δὲν 'μπορῶ νὰ σᾶς εὔχαρι-
στήσω . . . καὶ δύνως ἔταν τόσον καλὸς γιὰ σᾶς αὐτὸς δὲ ύπη-
ρέτης ποῦ ἔχω . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Παῦσε, σὲ παρακαλῶ . . .

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. "Οπως ἀγαπᾶτε . . . ἀλιὰ ἀν θέλατε νὰ μὲ ἀ-
κούσετε . . . εἶναι τόσον κατάλληλος γιὰ τι πένθος σας . . .
ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Μά, σὲ παρακαλῶ ηδὲ πκάσες!

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. 'Αφοῦ τὸ θέλετε . . . Αἰτάνητο καλὴ εὔχαιρία...
Ἐνας ἀράπης . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Τί εἶπες!

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Λέω, πῶς ἔνας ἀράπης δὲν θὰ ητο ἀσχημός . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Εἶναι ἀράπης μαῦρος;

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Κατάμαυρος!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Νὰ σοῦ πῶ . . . ὅν δὲν . . .

ΣΟΦΙΑ. Καλὲ μαυρᾶ, ἀράπη ήδὲ μάρωμε;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. 'Αράπη, μάλιστα' γιατί; Μήπως ἀγαπᾶς νὰ
πάρωμε κάνεναν ἀσπρον; . . . Γι' ἄκουσε, κύρ Τριάντη..

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Όρίστε.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Μπορεῖς νὰ μοῦ τὸν στείλης;

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Εὔχαιριστως.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Μὰ εἶναι κατάμαυρος ὅπως μοῦ λέσ;

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. Καρα-μπογιᾶ!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Τότε πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, νὰ μοῦ τὸν στεί-
λης... (*Τῇ ύπηρετρίᾳ*) πήγαινε καὶ σύ, κορίτσι μου... Τί νὰ σοῦ
κάνω! . . . "Αν εἶχες μαῦρα μάτια! . . .

ΣΟΦΙΑ. (*Εξώρ.*) "Αν ησουνα... ἀραπίνα!

ΤΡΙΑΝΤΗΣ. (*ύποκλιτόμενος πρὸ τοῦ παραvent.)* Χαίρετε!

('Απέρχεται μετὰ τῆς ύπηρετρίας.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΣΟΦΙΑ

ΣΟΦΙΑ. (*Άφοῦ διπλώσῃ τὸ παρανεπτ καὶ τὸ θέση εἰς τινὰ γωνίαν.*) Καλε μαμᾶ, μὲ τὰ σωστά σας θὰ πάρετε ἀράπη;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Μάλιστα... ἔχω τὸν λόγον μου.. Θέλω νὰ ἔχω μὲς 'ς τὸ σπίτι μου ἵναν βρωμά: απαγ γὰ νὰ τὸν βλέπω καὶ νὰ συγχαθῶ ὅλως διόλου τοὺς ἄνδρας!... (*Πτύει ἐτόδι τοῦ στήθους της.*) Φτοῦ! φτοῦ!.. Πάλιν αὐτὸν τὸν βρωμόλογον ἐποόφερα! (*Στρέφει ἵκετεντικῶς τὰ δύματα πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ συζύγου της καὶ μὲ ψῆφος δύπερ θὰ ἐπέλενε καὶ ὁ Ταρτούφος αὐτός.*) "Ημαρτον, μακαρία ψυχὴ τοῦ Γιάγκου μου!..

ΣΟΦΙΑ. (*Στεροχωρουμένη διὰ τὴν τοιαύτην τῆς μητρὸς της υπερβολήν.*) Μὰ ξέρετε πῶς εἰσθε ὅλως διόλου υπερβολική;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Εἶμαι ὅ,τι θέλω, τελείωσε!... Σὰν εἶσαι σὺ ἀφιλότιμη καὶ δὲν συλλογίζεσαι τί πατέρα ἔχασες, τί νὰ σου κάνω!.. Καὶ σὲ εἶχε χρυφὸ καμάρι ὁ μακαρίτης!.. Ποῦ νὰ ηταν τώρα πουθενὰ νὰ σ' ἔλεπε!.. "Αχ! Γιάγκο μου, ἀν δὲν ηταν ἡ γυναικοῦλά σου νὰ σ' ἔκλαιε καμμὰ φορά!.. (κλαίει.)

ΣΟΦΙΑ Μὲ τὰ κλάμυχτα, νομίζετε, πῶς δείχνεται ἡ λύπη!.. Κ' ἔγω τὸν ἐλυπήθηκα καὶ τὸν λυποῦμαι, μὰ δὲν κάνω ἔτσι.. ἀν καὶ ἄλλον πατέρα ἔγω δὲν μπορῶ νὰ κάνω, ἐνῷ σεῖς..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (*Εξαλλος.*) Σούτ!.. Μὴν τελειώσῃς τὴν φρᾶσι σου, κακούργα!.. Μή!.. Φεῦγα ἀπ' ἐμπρός μου γρήγορα!.. Φεῦγα!.. (*Ακούεται ὁ κώδων τῆς ἔξωθύρας.*) Πήγαινε νὰ ιδῆς ποιὰ εἶναι.

ΣΟΦΙΑ. Μ' ἀν εἶναι ποιός;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Νὰ μὴ τὸν ὅδης!

ΣΟΦΙΑ. Δὲν πάω.. φοβοῦμαι... "Μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ ἀράπης!"

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Πήγαινε ποῦ σοῦ λέω καὶ μὴ μὲ 'συχίζης! (*Η Σοφία εξέρχεται.*) "Αχ! τί θὰ γίνω μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι, δὲν ξέρω!.. Καρφὶ δὲν τῆς καίγεται!.. Δὲν μοῦ ἔμοιασε καθόλου!.. Τί θὰ γίνω μὲ δ' αὕτο!..

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΣΟΦΙΑ, ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ

ΣΟΦΙΑ (*Προπορευομένη.*) Μαμᾶ, μαμᾶ, ἡ κυρία Παπαρδέλη.. ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (*Κλαίονσα.*) "Αχ! Γιάγκο μου, Γιαγκούλη μου!"

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Ι' Ασπαζομένη τὴν Μαγδαληρήν.) Μαγδαληνή μου, ζωή σὲ λόγου σου . . Έγώ 'ετον Πόρο ομαδά τὸ δυστύ χημά σου. . Αῑ, τί νὰ γίνη . . ύπομονή ! . . Μὴν κάνης ἔτσι . . Δυπήσου πειά τὴν κόρη σου.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Αχ ! Γίάγκο μου ! . . Ήσυ εἶναι τοις τώρα νὰ σὲ ιδῇ ποῦ σ' αγαποῦσε τόσο ! . "Αχ ! 'πηγε καὶ μὲ τὸ καῦμὸ ποῦ δὲν σὲ εἴδε ! .

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. (Καθημέρη) Αῑ, τί νὰ γίνη, Μαγδαληνή μου, αὐτὰ ἔχει αὐτὸς ὁ παληόκοσμος ! . Μὰ μὴν κάνης δὰ ἔτσι . . Μπᾶ ! . Δὲν εἶται μήτε ἡ πρώτη, μήτε ἡ τελευταῖα ! . Ηρέπει νὰ κάνης ύπομονή . . Νὰ καττάξῃς τὴν κόρη σου. . . Νὰ τῆς δώσῃς κανέναν καλὸ γχυπρὸ καὶ δὲν θὰ ξεγχωθοῦνε . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Νὰ βάλω 'γώ γχυπρὸ 'εἰδὸ σπίτι μου, ποτέ ! . Μὰ καὶ χάθηκεν ὁ Γιάγκος μου ἀρτενικὸ ποδόρι 'εἰδὸ σπίτι μου δὲν θὰ πατήτη ! .

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Καλὲ σῶπχ τώρα κι' δὲν θὰ ξεγχωθοῦνε . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Μὴ μοῦ τὸ λές, 'Αριστέα μου, μη μοῦ τὸ λές. Έγὼ νὰ τὸν ξεχάσω . . έγώ ; ποτέ ! . . "Αχ ! (χ.λαίσι.)

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Θὰ πάθουνε τα 'μάτια σου.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Καὶ τί τὰ θέλω ; . Τὰ 'μάτια 'γώ τὰ εἰγά μόνον γιὰ 'κεῖνον ποῦ μ' ἀφηγεν 'εστιμη καὶ σκότεινη ! . . Σᾶν σὲν 'μπορῶ νὰ ιδῶ αὐτόν, δὲν τὰ ἀλλὰ μοῦ εἶναι περιττά ! . . δὲ κόσμος πειά γιὰ 'μένα εἶναι μαῦρος κι' ἀ-αγλος ! . .

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Μὰ καθὼς βλέπω ἐδῶ - ριγυρῷ μου, ἐσὺ βάλθηκες πειὸ μαῦρον νὰ τὸν κάνης . . Τ' εἰν' αὐτά ! . . Μαῦροι μπεοντέδεις . . μαῦρες κορνίζεις . . μαῦροι ἔπιπλα . .

ΣΟΦΙΑ. Αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτα . . Κυττάξετε καλλίτερα καὶ θὰ 'δητε ποῦ καταντήσαμε ! . . Κυττάξτε 'δῶ τὰ κόρδρα μας . . (Δεικνύει τὰς εἰκόνας.) 'Ο Μαυροκαρδάτος . . δ Μαυρομυγάλης . . δ Μαυρομαρᾶς . . Κυττάξτε 'δῶ ' ςτερα ἀπὸ τόσους χάρτας ποῦ εἶχεν ὁ μακαρίτης ὁ μπαμπᾶς, ἔναν μόνον ἐκράτησε . . . αὐτὸν ἐδῶ . . (Δεικνύει τὸν χάρτην.)

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Καὶ τί χάρτης εἰν' αὐτός ;

ΣΟΦΙΑ. 'Η Μαύρη θάλασσα ! . . 'Ακόμη καὶ εἰς τὰς ἀγίας εἰ-
χόνα; ἔρθησεν ἡ μανία της . . Τὴς χάρισεν δὲν καὶ κράτησε
μίνια μονον . . Τὴν 'Αγίαν Μαύραν !

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Καλὲ Μαγδαληνή μου, τί εἶν' αὐτά ;

ΣΟΦΙΑ Καὶ ἀκόμη δὲν σᾶς εἶπα τίποτε . . Κυττάξτε 'δῶ . . (Δεικνύει τὸ κ.λειδοχύμβαλο.) 'Εκρατήσαμε γιὰ σουβενίρ τὸ πιάνο τοῦ μπαμπᾶ, χλλὰ ἐκάψωμε δὲν τὰ κουματία καὶ κρατήσαμε αὐτὰ ἐδῶ . . (Λαμβάνει τὰ ἐπὶ τοῦ κ.λειδοχύμβαλου μονοτικὰ τε-

μάχια.) 'Ακοῦστε. . . «Μαύρ' είν' ή νύχτα 'ς τὰ βουνά.» — «Μαύρο γεμενή.» — «Σ' τὰ μαύρα νυκτερινή, 'ς τὰ μαύρα θέ νᾶ· σαι!» — «Le domino noir» — «Valse des soupirs»..

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Μπᾶ ! μπᾶ ! μπᾶ !

ΣΟΦΙΑ Τὸ ὡραιότερον δὲ εἶναι δτι ἔγγαλε ὅλα τὰ ἄσπρα κόκκινα τοῦ πιάνου καὶ ἀφῆσε μόνον τὰ μπεμὸλ κχὶ τὰ διέζ.. .

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Μπᾶ ! μπᾶ ! μπᾶ !

ΣΟΦΙΑ (Δεικνύοντα τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης βιβλιον.) 'Αμ! αὐτὸν δὲ τὶ σᾶς λέει ;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Τ' είν' αὐτό ;

ΣΟΦΙΑ 'Ο Καζαμίας τοῦ 1893!..

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Καὶ τὶ σᾶς χρειάζεται τώρα 'ςτὰ 1897 ;

ΣΟΦΙΑ Τὸν ἐκρατήσαμε μόνον κοὶ μόνον γιατὶ εἶναι ὁ Καζαμίας τοῦ Μαυρομάτη !

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Μπᾶ ! σὲ καλό σας !

ΣΟΦΙΑ Κι' αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε. . . 'Ισθύσαμε ὅλας τὰς ἑορτὰς ἀπὸ μέσα καὶ ἀφήσαμε μόνον αὐτὰς ἐδῶ. . . 'Ακοῦστε : (Άραγε ωσκει.) «Πρώτη, Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, καὶ Πέμπτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν. — Τῶν Κεκοιρημένων. — Τῶν Μυροφρων. — Ψυχοσάββετον κχὶ ἑοστὴ τῶν κολλύρων. — 'Η κοιμητική τῆς Θεοτοκου. — 'Η κοιμητική τῆς Αγίας Αννης. — 'Η μτσική τῆς Αγίας Αναργύρων. — Τῆς Αγίας Μαύρας καὶ Μελάνης τῆς δύσιας.

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Μ' αὐτὰ πλέον κατατοῦν κωμικά. . .

ΣΟΦΙΑ Καὶ δὲν σᾶς εἶπα τίποτε ἀκόμη. . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ (Τρόπον τιτά καθ' έαυτήν) "Αγ! Γιάγκο μου!

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Εἶναι κχὶ ἄλλα :

ΣΟΦΙΑ (Μή προσέχουσα εἰς τὰ τεύματα ἀτιτρα τῆς κάμπρει ή μητέρα της διὰ τὰ σωπήση.) Τὰ σπουδαιότερα. . . 'Απὸ τὴν ἡμέραν ποὺ ἀπέθανεν ὁ μπαμπᾶς τρῶμε πλέον ωρισμένα φαγητά. . . Εληγάτις μαύρες, χαβιάρι μικύρο, μελανούρια, μαύρο σηκώτι, ψωμὶ μαύρο, κρασὶ μαύρο. . . 'Απὸ φροῦτα δὲ μὴν τὰ ρωτάτε. . . Τί νομίζετε δτι τρῶμε ;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ Τι ;

ΣΟΦΙΑ. Τοὺς σπόρους τοῦ καρπουζιοῦ ! .. "Αν 'δηγιε δὲ τὰ μαχαίρια μας καὶ τὰ πηγούνια μας εἶναι ὅλα μαυρομάνικα ! .. Τὸ κωμικώτερον δὲ εἶναι δτι κάτω 'ςτὸ περιβόλι μας βγάλαμε ὅλα τὰ ἄνθη καὶ φυτέψαμε κυπαρίσσια . . . Οπτερα μέσα σ' ἔνα τριλούσι έχομε ἔνα κόρακα καὶ τὸν περιπατοι μεθι σὰν νὰ ηταν ἀγρόνι ! .. Νὰ τὸν βγάζωμε νὰ περιπατῇ, νὰ τὸν πλένωμε, νὰ

τὸν ταῖς ωμε.. . μὴν τὰ ρωτᾶτε ! .. Πρὸς ἐπίμετρον δὲ τί νοιζετε ; Θὰ πάσωμε καὶ γιὰ δοῦλον ἔναν ἀράπη !

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ 'Αράπη ! .. Μὴ γειρότερα ! .. Θαυμάζω πῶς δὲν βάψατε ἀκόμη καὶ τὰ μοῦτρά σας μαῦρα !

ΣΟΦΙΑ. "Αυ ! νομίζετε πῶς 'μπορῶ νὰ κοχχινίσω ; ! Μὲ διώγνει ἀπ' ἐμπρός της !

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ 'Ο Θεὸς νὰ βάλῃ τὸ χέρι του ! ..

ΣΟΦΙΑ. "Αν ἀποφασίσῃ δὲ καμιὰ φορὰ ν' αὐτοκτονήσῃ, θ' αὐτοκτονήσῃ η̄ μὲ μελανίτιδα η̄ θὰ πνιγῇ εἰς τὸν Rio negro η̄ θὰ κρεμασθῇ εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Θαράτου τῆς Αὔστραλίας !

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Όργιλη). Σᾶν δὲν 'ντρέπεσαι καὶ λίγο ! ..

('Ακούεται ὁ κώδων τῆς ἐξωθύρας.)

ΣΟΦΙΑ. "Αχ ! ὁ ἀράπης θὰ εἶναι ! (ἐξερχομέρη.) "Αχ ! Παναγία μου' .. . νὰ ηταν ἀσπρος ! .. . (ἐξέρχεται.)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Αχ ! πῶς θὰ τὸν ἀντικρύσω η̄ ἀμοιρη !

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Μ' αφοῦ τὸν φοβᾶσαι, τί τὸν πέρνεις ;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Δὲν τὸν φοβάμενοι .. . τὸν συγκίνομαι γιατὶ εἶναι ἀρσενικός ! .. . "Αχ ! Γιάγκο μου ! .. . "Αχ ! ..

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Μὰ παῦσε πειά ! .. . Δὲν 'βχρέθηκες τρεῖς μῆνες τώρα νὰ -ὸν κλαῖς !

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. 'Ενσω μοῦ μένει καὶ ἔνα μόνον δάκρυ, γιὰ 'κεῖνον θὰ τὸ γύσω ! ..

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ, ΣΟΦΙΑ, ΓΙΟΥΣΟΥΦ

ΣΟΦΙΑ. (Όδηγοῦσσα τὸν Γιωνσούφ) Πέρασε ἀπὸ 'δῶ .. . Τῇ Μαγδαληρῇ) Μαμᾶ, ὁ καινούργιος ύπηρέτης μας .. .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Ίδια.) "Αχ ! Θέέ μου ! Δός μου θάρρος ! .. . (Τῷ Γιωνσούφ.) Πληρίσε .. . (Ο Γιωνσούφ πλησιάζει.) Πῶς σὲ λένε ;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Γιουσούφ !

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Φτάνει, φτάνει ! .. . Νὰ τ' ἀλλάξῃς τ' ὄνομά σου.. . Φτάνει ποῦ εἶσαι σὺ ἀρσενικός, ἀς σου λείπῃ καὶ τ' ἀρσενικὸ ὄνομα ! .. . "Αν θέλης νὰ σὲ κρατήσω, πρέπει νὰ σὲ λένε Φατμέ ! ..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ (Αποτολμῶν διαμαρτύρησιν) Μά, κυρία μου ! ..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Φτάνει, φτάνει.. . μὴ 'μιλᾶς γιατὶ φχίνονται τὰ δόντια σου.. . "Ητανε ἀνάγκη νᾶχης τοσῷ ἀτπρα δόντια ! .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Μήπως .. .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καλά, καλά... Ἀπὸ ποῦ εἶσαι;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ἀπὸ τὴν Κύπρο.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ἀπὸ πεζὸν μέρος τῆς Κύπρου;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ἀπὸ τὴν Λευκωσία.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Σούτ!.. Ἀλλη φρὰ νὰ μὴν τὴν πῆγα αὐ-

τὴ τὴ λέξι!.. Σὲ γελάσανε!.. Εσὺ φύγεσαι πῶς εἶσαι ἀπὸ τὴν
Μαυριτανία!

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ὁπως ἀγαπᾶς, χυρά μου... Ἀφέντρα εἶσαι καὶ
διάταξε... Ἐγὼ ἦρθα ἐδῶ γιὰ νὰ σὲ δουλέψω... .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καὶ τί δουλειαῖς ἔρεις;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ἀπὸ δλα.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Τοὺς δρόμους τοὺς ἔρεις;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ὁχι ἀκόμα.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ούτε νὰ τοὺς μάθης!.. Δὲν σοῦ χρειάζονται...
Μόνον 'σ τὴν ἀγορὰ θὰ πηγαδῆς καὶ 'σ τὸ Νεκροταφεῖον!..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ἔχετε κάνεναν πεθαμψένον;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ἄγ! (Κλαίει)

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. (Τῇ Παπαρδέλῃ) Ἔχασε κάνενα παιδί;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Ὁχι... τὸν ἄνδρα τῆς

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Τὸν ἄνδρα τῆς; !.. (Κλαίει.) Ἄ! Ἀφεντικούλη
μου, ποῦ σ' ἔχασα πρὶν σὲ γνωρίσω! .. Ἅγ! ..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Τῇ Σοφίᾳ) Τὰ βλέπεις σύ; .. Τὸν κλαίει πρὶν
τὸν γνωρίσῃ! ..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ (Κλαίει.) Ἅγ! ἀφεντικάκη μου, ποῦ σ' ἔχασα
παράκαιρα!.. Ἅμ! τὶ τὴν θέλω πειὰ τὴν ζωὴν ἐγώ! .. Ἅγ!
εἶναι κρίμα κι' ἀδικο νὰ πεθαίνουν τέτοιοι ἀφεντικαδεις σὰν κι'
αὐτόν! ..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Σῶπα, καύμένη Φατμέ, καὶ μοῦ ῥαζής τὴν
καρδιά! ..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ἅμ! σῶπα ντέ, καύμένη! (Παρατηρεῖ γύρωθεν.)
Μὰ ποῦ εἶναι τη, δὲν τὴν βλέπω..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Πειά;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Τὴν Φατμέ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Μὴ τί; ξέχασες πῶς εἶσαι σύ;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ἄ! ναι! (Κλαίων) Ἅγ! ἀφεντικούλη μου, ποῦ
μ' ἀφησες τὴν κακομούρα μόνη! ..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Ἅγ! .. Ἐλα τώρα νὰ μάθης καὶ τί δουλει-
αῖς θὰ κάμης.

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Λέγε, χυρά μου ἀδικημένη, λέγε..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Πρῶτα θὰ ποτίζης τὰ κυπαρίσσια ποῦ εἶναι
κάτω 'σ τὸ περιβόλι... . Οστερά θὰ βγάζης τὸ πουλί ποῦ ἔχω

'ς τὸ κλουθὶν νὰ σεργιανίζῃ 'ς τὴν αὐλήν . . . κατόπιν θὰ πηγαί-
νης 'ς τὴν ἀγορά, θὰ μαχειρέυῃς κάποτε κάποτε καὶ θὰ πηγαί-
νης πολὺ συχνὰ 'ς τὸ Νεκροταφεῖον.

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Κάθε 'μέρα, χωρά μου, θὰ πηγαίνω, κάθε 'μέρα..
θ' ἀνάβω μάλιστα καὶ χερὶ ἀπ' τὸ μισθό μου!

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καλά, χαλά... Πήγαινε τώρα ξένοιας.

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Καὶ τὸ πουλὶ ποῦ τὸ ἔχετε;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Εξω 'ς τὸν ἀντρέ.

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Καναρίνι είναι;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Οχι.. . κόρχκας!

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. "Αγ! τὸ πουλάκι μου! Τό μόνο πουλὶ ποῦ μ'
ἀρέσει... Είναι μελαχρινούτσικο σὰν κ' ἐμένυ!

ΣΟΦΙΑ. Καλά, ἀντε πήγαινε τώρα! . . .

(Ο Γιουσούφ ἔξερχεται)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΣΟΦΙΑ, ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ.

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. (Τῇ Μαγδαληῆ) Αἱ, τώρα πειτὲ θὰ είσαι εὐ-
χαριστημένη ποῦ ηγειρέτην δπως τὸν θύελες.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Εύχαριστημένη ὅτι, ἀλλ' αἰσθάνομαι κάποιαν
ἀνακούφισιν διότι είναι δ μόνος ἀθρωπὸς ποῦ ἐννιήσει τί ἔχασα.

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. "Ογ! δά! "Ολος ὁ κότιμος αἰσθάνεται τὴν ἀπώ-
λειαν ποῦ ύπεστης. . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. 'Αδύνατον! 'Αδύνατον!

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Μὰ πρέπειν' ἀκοῦς τί σοῦ λένε . . . Τώρα μά-
λιστα είναι καιρὸς γ' ἀκούσγες καὶ κάτι ἄλλο σπουδαιότερον..
γιατί, μοῦ φαινεται. πῶς είναις ἀδικον νὰ μένετε δύο γυναίκες
μόναις. . . (Τῇ Σοφίᾳ) Σοφία μου. Ἀφησέ μας μὲν στιγμὴ μό-
ναις σὲ παρακαλῶ. . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Τῇ Σοφίᾳ) Πάγαινε νὰ διδηγήσῃς τὴν Φατμὲ
τί πρέπει νὰ κάμη. . .

ΣΟΦΙΑ. Πολύ καλά. . . (Έξερχεται)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ, εἴτα ΓΙΟΥΣΟΥΦ καὶ ΣΟΦΙΑ

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Δειπὸν ποῦ λέξ. Μαγδαληῆ μου, καιρὸς εἰ-
ναι νὰ σκεφθῆς καὶ διὰ τὴν καῦμανη τὴν Σοφία.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Ως εἰς μὴ ήrrόνσει τοὺς λόγους τῆς Παπαρ-
δελη.) Νά σκεψθῶ τι;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Να σκεφθῆς ότι καιρὸς εἶναι νὰ τὴν ἀποκαταστήσῃς.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (ώς δηχθεῖσα ὑπὸ δφεως) Νὰ τὴν ἀπ.καταστήσω;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ (Μὲ τὸν φυσικῶτερον τόρον) Βέβαια. "Εγώ μάλιστα νὰ σοῦ προτείνω ἔνα γαμπρόν..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Γαμπρόν; .. Πᾶ! πᾶ! πᾶ! .. Μὴ μου τὸ λέσ. 'Αριστέα μου. νὰ βάλω ἐγὼ ἄνδρα — φτοῦ! φτοῦ! — 's τὸ σπίτι μου! Ποτέ! Και δὲν συλλογίζεσαι τί ἄνθρωπον ἔγασσ. "Ογι. ὅγι! Ενίσω ζῶ ἐγὼ γαμπρὸς δὲν μπαίνει σπίτι μου.

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Δὲν εἶναι φρόνιμη σκέψης αὐτή. . Καταστρέψεις τὸ κορίτσι σου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃς.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Γι, ὅγι προτιμῶ νὰ καταστραφοῦμε ὅλοι παρὰ νὰ ιδῶ ἄγρα. . . (Μετ' ἀποστροφῆς.) Ούφ! καῦμενη, τί μὲ κάμεις καὶ λέω . . . Νομίζω δταν πεσφέρω τὴν βένηλον αὐτὴν λέξιν πῶς κχίεται ή γλῶσσα μου... 'Αν μ' ἀγαπᾶς, 'Αριστέα μου, νὰ μὴ μου κάνης πλέον λόγον γιὰ τέτοια ὑπόθεσι.. . Σὰν πεθάνω γώ. ἀς κάνη ἡ κόρη μου δ.τι θέλει.

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Δὲν σκέπτεται καλὰ καὶ θὰ μετανοήσῃς ἀργότερα.. .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καθένας μὲ τῆς ιδίας του . . .

(Ἐμφαριζεται ὁ Γιούσουφ εἰς τὸ μέσον τῆς μισαίας θέρας.)

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Κυρία, νὰ βγάλω τὸν κόρακα;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Βγάλ' τον. . .

(Ο Γιευσούριφ ἀποχωρεῖ.)

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ (Ίδια) Φρενοχομεῖσον σωστό . . . (Τγῆλοφ.) Τέιος πά.των ἐγὼ πηγαίνω καὶ θὰ τὰ ξαναποῦμε . . . (Ἐγειρεται.) Ή Σοφία ποῦ εἶναι . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ (Καλοῦσα) Σοφία . . .

ΣΟΦΙΑ (Ἐσωθερ) Αμέσων;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. (Ασπαζομένη τὴν Μαγδαληνή) Αντίο Μαγδαληνή μου, καὶ ὑπομονή. . . (Εἰσέρχεται ἡ Σοφία.) Σοφία μου πηγαίνω . . (Τὴν ἀσπάζεται)

ΣΟΦΙΑ. (Προπέμποντα τὴν Παπαρδέλη.) Νὰ ἔρχεσθε νὰ σᾶς βλέπομε . .

(Η Παπαρδέλη ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, ΣΟΦΙΑ.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ (Μὲ τὸν αὐτοτρόπον ἀμα καὶ εἰρωτικόρ.) Τώρα ποι ἔμειναμεν μνακι, θὰ σὲ παρακλέσω νὰ μου κάνης τὴν γάσι

νὰ μὴ δίδης ἄλλοτε τὸ ῥεπόρτο τὸν καθένα τι κάνουμε καὶ δὲν κάνουμε . . .

ΣΟΦΙΑ. Μείνατε ἡσυγη . . . Καὶ νὰ ἔθελα νὰ εἰπῶ τίποτε, σὲ ποιὸν νὰ τὸ πῶ ; Ἐδῶ δὲν πατάει κάνεις

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Μοῦ φαίνεται, πῶς ἀρκετὰ ἐφλυάρησες πρὸ ὅλιγου . . . "Αλλοτε νὰ προσέγης . . . "Ελα, τώρα πήγαινε νὰ φροντίσῃς γιὰ τὸ σιτάρι . . . Αὔριον κλείνουν τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἐπέθανεν ὁ πατέρας σου . . . Θὰ κάνουμε ἔνα μικρὸ μυημάσυνο γιὰ τὴν ἀγία του ψυχὴ . . . "Αχ ! μοῦ φαίνεται, πῶς τὸν βλέπω ἀκόμη ὡμοροστά μου . . . "Ελα, πήγαινε . . .

ΣΟΦΙΑ. ('Απερχομένη, ἴδια) "Ωχ ! ἀλλοίμονόν μας ! ('Εξέχεται.)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Μόνη) "Αχ, Γιάγκο μου ! Σᾶν φέματα, μοῦ φαίνεται, πῶς σ' ἔχασσα . . . Δὲν μ' ἐλυπήθης τὴν κακομοίρα ποῦ μ' ἄφησες πανέρημη καὶ σκότεινη . Γιατὶ νὰ μοῦ τὸ κάνης, Γιάγκο μου αὐτό ; Ὑστερά ἀπὸ είκοσι χρόνια ποῦ περάσαιμε μαζὶ ἀγαπημένοι σὰν περιστεράκια, δὲν μ' ἐλυπήθης τὴν φτωχὴ, μονάχη νὰ μ' ἀφήσῃς ; (Κλαίει.)

ΣΚΗΝΗ ENNATH

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΓΙΟΥΣΟΥΦ εἰπε ΣΟΦΙΑ

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. ('Απὸ τῆς θύρας τοῦ βάθους.) "Αχ, χαροκχυμένη μου χυρά . . . ποιὸς εἶναι ἔκεινος ποῦ θὰ ἰδῃ τὸν πόνον σου καὶ δὲν θὰ λυπηθῇ ; . . . (Προχωρεῖ)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Σῶπα, καῦμένη Φατμέ . . . Μὴ μοῦ ῥαίζης τὴν καρδιά . . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. "Αυ ἡ καρδιά σου ἐσαΐσθη πειᾶ, χυρία μου . . . Εἶναι πολλὰ τὰ βάτιανά σου, τί θὰ εἰπῇ ! . . . Νὰ χάσῃς τέτοιον ἄνδρα ! . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Αχ . . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Ν' ἀφήσῃ τέτοια νειάτα ἔρημα ! . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Αχ, Γιάγκο μου ! . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Πανάθεμά σε, χάξε ἀσπλαγχνε ! . . . Δὲν ἔθλεπες σὲ τὶ καρδιὰ γιαποῦσες ;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Σῶπα, καῦμένη Φατμέ ! . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Τι νὰ σωπήσω, ἀμοιρη χυρά ! . . . Δὲν εἶν' ὁ πόνος σου μικρός. Νὰ χάσῃς τέτοιον ἄνδρα . . . μάλαμμα !

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. (Κλαίουσα.) Γιαγκούλη μου ! . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Κλίψ' τον, χυρά μου, κλάρτ' τονε . . . καὶ τοῦ

άξει... 'Αν κ' ἔκεινος πειὰ ήσύχασε, τοῦ λόγου σου μονάχα,
τὴ φωνῇ.. μὲ τέτοια κάλλη δροσερά... 'ς τὸ ἄνθος τῆς νεό-
της σου... νὰ μένῃς ἔτσι... .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Πάψε πειά... μὴ μὲ πληγώνῃς... ἀσε με..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ "Οχι, κυρά μου, δὲν σ' ἀφίνω... σὲ πονῶ...
σὲ βλέπω καὶ μὲν καίγεται ἡ καρδιά... μου γίνεται μαύρη σᾶν
τὰ μοῦτρα μου... "Αγ, ἐγὼ τὸ ξέρω τί τραβᾶς 'ς τὰ μαύρα
βουτηγμένη !... Δεν ἔχεις δύως κι' ἄδικο... Νὰ τόνε γάστης
μέστις ἀπ' τὴν τρυφερή σου ἀγκαλιά, ἀπάνω 'ς τὴν βρᾶσι σου..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. "Αγ..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Μή μου ἀναστενάζῃς τόσω δὰ συγγά. γιατὶ γα-
λεῖς τὸ γρῦπον σου καὶ εἶναι ὀμαρτία... Πάψε, κυρά μου,
πᾶψε... Κι' αν δὲν λυπᾶσαι ὅλονε, λυπήσου τὴν νεότη σου,
τὰ δροσερά σου κάλλη... (Κλαίει.) "Αγ ! ἄδικε ἀφετικό, τέ ἔ-
χανες !.. Ν' ἀφήσῃς; Ἐνα τέτοιο θησαυρό !..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Πλησίασε, Φιλιμέ, ἔλα κοντά μου... γιατὶ εἰ-
σαι ὁ μόνος ἀνθρώπος; ποῦ ἔνοιωσες τι ἔχασα;

ΓΙΟΥΣΟΥΦ (Πλησιάζω) 'Αμ ! ποὺς ἔγειρε μάτια καὶ δὲν
βλέπει τί τραβᾶς ; Ποὺς ἔγειρε μέσχ του καθέδικα κι' δὲν βαί-
ζεται 'μπροστά 'ετα βάσανό σου ; (Κάθηται πλησίον τῆς Μαγ-
δαληρῆς.) "Αγ, πᾶψε πειὰ τὰ κλάμιδα, κυρά μου, καὶ θὰ
χαλάσουνε τὰ δυό γυνακά σου 'μάτια... Πάψε, νὰ ζῆς.. Λυ-
πήσου αὐτὰ τὰ δυό σου μαγουλάκια τὰ παχουιά ποῦ τ' αὐλα-
χώνουν τόσα δάκρυα θερμά... .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ. Καὶ τί τὰ θέλω πιὰ ἐγὼ τὰ μάγουλα... Ποὺς
δὰ γυρίσῃ νὰ με ἰδῃ..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Τὶ λέσ, κυρά μου; 'Τ' εἶν' αὐτὰ ποῦ λέσ;...
Ποὺς εἶναι ἔκεινος ποῦ θι ἰδῃ αὐτὸν τὸν ἀσπρὸν σου λαϊμὸ καὶ
δὲν θ' ἀναστενάζῃ.. Ποὺς θ' ἀντικούστημιά φορὰ αὐτὰ τὰ μαυ-
ροφρούσεμένα κάλλη σου καὶ δὲν θὰ τούσθηρίγος φοβερό ;..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ('Ακκιζούρη.) "Αγ, πᾶψε πειά!..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ. Μὰ δὲν 'μπορῶ, κυρά μου, δὲν 'μπορῶ... Νὰ
βλέπω τέτοια μιὰ κορμοστασά 'ετα δάκρυα νὰ λυώνῃ.. (Άπο-
θαυμάζω.) Γιὰ δὲς κορμὶ αγγελικὸ ποῦ τὴν εται καὶ βράζει..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ('Αραλνομέρη εἰς δάκρυα.) "Αγ!

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Μὰ πᾶψε πειά... Λυπήσου τὴν ψυχὴ τοῦ μα-
χαρίτου ποῦ σὲ βλέπει καὶ πονεῖ..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ (Πίπτουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Γιουσούφ.) "Αγ,
Γιάγκο μου'..

ΓΙΟΥΣΟΥΦ (Τὴν χαϊδεύει) Κυρά μου...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Σ' εύχαριστῶ, Φατμέ . . . Ἐσὺ μονάχα ἔν νοιωτες τὸ πόνο μου . . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Ἐγώ, ἀφροπλασμένη μου χυρά, ἐγώ ! . . "Αχ ! γάρε π' ἀφητες αὐτὸ τὸ φραντζέλενγο τὸ κοριτί μονάχο του.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Αχ ! Φατμέ ! (Φιλεῖ τὸν Γιουσούφ.)

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Φίλα με, χυρά μου, φίλα με, μὰ μὴ λὲ; Φατμέ . . Εἰμι ἄνδρας, εἶσαι δὲ Γιουσούφ.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Ανδρας εἶσαι ; ! . "Αχ ! (Τὸν φιλεῖ.) Συγχώρα με, ωδὲ Γιάγκο μου . . . καὶ τὸν φιλῶ γιὰ πένθος ! . . Εἶναι κατάμυρος κι' αὐτὸς σᾶν τὴν καστιά μου . . . "Αχ ! Γιουσούφ ! .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Κυρά μου, φῶ; μου, μάτια μου . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ Λύτα τὰ χειλή σου, Γιουσούφ, μὲ σφάζουνε . . Τι κόκκινα ποῦ εἶναι . . . ἀχ . . . (Τὸν φιλεῖ εἰς τὰ χειλη)

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Εἶναι τὸ στόμιον τοῦ καμινιοῦ ποῦ κρίει μέτα μου. Ξεγείλισε, κυρά μου, ή φωτιὰ καὶ βγαίνει ἀπὸ τὰ χειλῆ μου .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Αχ ! Γιατὶ νὰ μήν εἶναι μαῦρα κοῖσι αὐτό .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Στάσοι, χυρά μου, νὰ τὰ κρύψω . . . (Τὰ κόλλα ἐπὶ τῆς παρεῖας της)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Αχ, ἔτσι ντὲ νὰ μὴ τὰ βλέπω, ν' ἀγιάσῃ ἡ ψυγοῦλά σου . . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Στάσου καὶ κάπιος ἔργεται . . . (Ἐγείρεται.)

ΣΟΦΙΑ (Απὸ τῆς θύρας τοῦ βάθους.) Τὰ κόλλαυθα ὄσάτανε.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Αχ ! Γιάγκο μου, τὰ κόλλαυθά σου ὄρχσανε. (Τῆς Σοφία.) Βάλ, τα νὰ στεγνώσουνε λιγάκι καὶ ὅστερα βίλ' τα 'ς τὸ, δῖσκο κχιά φέρ, τὰ μου ἔδω.

ΣΟΦΙΑ Καλά. (Ρίπτοντα λοξὰ βλέμματα ἐπὶ τοῦ Γιουσούφ ἐξέρχεται.)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ "Αχ ! εἶες Γιουσούφακι μου . . . τὰ κόλλαυθά του βράσανε ! . . .

ΓΙΟΥΣΟΥΦ "Α; βράσανε, κυρία μου, εὖ βράσανε . . . Ἐσὺ τὰ νειάτα σοι λυπίσου καὶ μαζὲ μ' αὐτὸ καὶ μένενε . . .

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ (Μὲ τὸν τόρορ δι' οὐδὲ ή Γαλάτεια λέγει πρὸς τὸν Pérرρο : «διατὶ νὰ ἐπανέλθῃς Pérre»;) Γιατὶ νάρθης 'ς τὸ σπίτι μου, Γιουσούφ; Γιατὶ νάρθης; Είσαι ὁ πρῶτος ἄνδρας ποῦ ἐπάτησε τὸ πόδι του ἔδω . . . "Αχ, δὲν ἀντέμω ή φτωχή . . . Γιουσούφ μου, ἔτοιλλάθηκα, πεβαίνω . . . Τὸ κρίμα 'ς τὸ λαιμό σου . . . (Ἐγείρεται καὶ ὥρμη πρὸς τὰ δωμάτια της.)

ΓΙΟΥΣΟΥΦ Ήδης τὴν λυπασματικὴν τὴν καύμενη τὴν χυρά . . . Νέχ γυναικά, τρυφιρή, νὰ μείη δίγως ἄνδρα! (Προχωρεῖ καὶ εἰσέρχεται εἰς τὰ δωμάτια τῆς Μαγδαληῆς.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

ΣΟΦΙΑ εῖτα ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ καὶ ΣΟΦΙΑ

ΣΟΦΙΑ. (Εἰσέρχεται ἐπ τοῦ ἀντιθέτου μέρους χρατοῦσα δίσκον μετὰ κολλύβων.) "Ετιμα . . . Μπᾶ ! ποῦ εἶναι ; .. Θὰ πῆγε πάλι νὰ προσευχήθῃ . . . Μὰ τί γυναῖκα ὑπερβολική . . . Ναι, δὲν σου λέω, ἔχασε τὸν ἄνδρα της, μὰ ἔτσι πάλι . . Δύω λεπτὰ δὲν δίνει γιὰ κανένα . . Μηδός τῇ φαίνεται ὁ κόσμος; ὅλος.. Οὔτε πῶς ἔγειρι χόρη συλλογίζεται, οὔτε πᾶς βιάπτει τὴν ύγειαν της, οὔτε τίποτα . . Σάμπως αὐτὴ μονάχα εἶγε ἄνδρα καὶ τὸν ἔχασε . . Τί νὰ εἴπω κ' ἔγώ δὲν 'ξέω . . (Κτύπος εἰς τὴν θύραν.) 'Εμπρός !

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. (Εἰσέρχεται χρατῶν μαῦρον σταυρὸν μηνή ματος.) Ήλλὰ τὰ ἔτη σας.

ΣΟΦΙΑ Καλῆς τὸν Μαστραποστολῆ.

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Σᾶς ἔφερα τὸν σταυρό.. . "Αργησα λιγό μὰ τὸν ἔχανα περίφημο.

ΣΟΦΙΑ. Αἱ μὰ κακίρος ἡταν πειά. Αὔριον κλίνουν τρεῖς μῆνες ποῦ ἀπέθανεν ὁ μπαμπᾶς . . . Νά, ἔχουμε ἔταιμάσει καὶ μνημόσυνον. . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Ζωὴ σὲ λόγου σας. . . Νὰ ζήτετε ιὰ τὸ, θυμάσθε. . . "Ηταν καλὸς ἄνθρωπος ὁ μακαρίτης. . . Ακόμη μοῦ φαίνεται πῶς τὸν βλέπω μπρές μου.. . Χρυσὸς ἄνθρωπος. 'Εσύ, μοῦ ἔλεγε. Μαστραποστολή, θὰ μοῦ φτειάσῃς τὸ σταυρό. . . κ' ἔβγηκεν, ὁ ἄμοιρος, ἀληθινός . . .

ΣΟΦΙΑ. Αἱ, τι νὰ γίνη.. . ἔτσι: ἦτανε γραφτό, νὰ τὸν γάσουμε νωρίς. . . "Η καύμενη ἡ μαρμά πάει νὰ τρελλαθῇ. Τρεῖς μῆνες πέρασαν καὶ τὸν κλαίει σᾶν νὰ πέθανεν ἔχθες. . . Φιοβοῦμας μήπως πάθη τίποτα, κ' θύτεσα τί θὰ γειώ, δὲν 'ξέρω !

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Αἱ, μὰ δίκηρο ἔγειρι ιὰ σου πῶ.. . Τι ἄνδρα ἔχασε καὶ νὰ μὴ τὸν θυμάσθαι . . . "Αγαπημένο ἄνδρό· γυνο. "Όλος ὁ κόσμος εἰχε νὰ κάνῃ μὲ τὴν ἀγάπη τους. . .

ΣΟΦΙΑ. Μὰ ἔτσι πάλι.. . Νά, τώρα πάλι κάπου θὰ εἶναι καὶ θὰ κλαίῃ μὲ τὴν κάρδο του 'ς τὰ χέρια . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. (Συγκρατημένος) 'Η φτωχή ! . .

ΣΟΦΙΑ. Τώρα μάλιστα ποῦ θὰ ίδῃ καὶ τὸν σταυρό, θὰ χιλάσῃ τὸν κόσμο. Πῶς νὰ κάνουμε. . . "Ηλόχνε, βλέπεις, δῆλα μάζα.. . Τὸ μνημόσυνο... ὁ σταυρός . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Αἱ, μὰ τι νὰ γείνη ! .. Τώρα ποῦ εἶμας κ' ἔγώ ἐδῶ θὰ τὴν καθηγυχάσουμε.. . Κάνε καὶ τοῦ λόγου σου κουράγιο. . . Φώνηξέ την.

ΣΟΦΙΑ. "Αγ. χύριος οἶδε τι φωναῖς θὰ βάλῃ πάλι . . . (Καλοῦσα) Μαμᾶ . . . Μαμᾶ . . . Γιουσούφ . . . Καλὲ Γιουσούφ . . Φατμέ . . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Μὰ τι, χαρέμι ἔχετε ἐδῶ ;

ΣΟΦΙΑ. "Οχι, είναι ὁ ύπηροτέτης μας . . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Μὰ ἐγὼ ἀκουσα δύω . . .

ΣΟΦΙΑ. "Ενας εἰναι . . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Μὰ τότε ήὰ είναι ἀρσενικοθήλυκος ! .

ΣΟΦΙΑ. (Μὴ δινόσα προσοχὴν εἰς τὸν λάγυνο τοῦ Μαστραποστόλη.) Μαμᾶ . . . Φατμέ . . . Μὰ τι ἔγεινε ; . . Γιουσούφ ! . Μπᾶ σὲ καλό σας . . . (Εἰσέρχεται εἰς τὸ πρὸς τὰ ἀριστερὰ δωμάτιον ὅποθερ μετ' ὀλίγον ἐπιστρέψει.) Κανένας . . . τι θὰ εἰπῇ αὐτό . . . (Εἰσέρχεται εἰς τὸ πρὸς τὰ δεξιὰ δωμάτιον ὅποθερ ἀκούεται η φωνή της: «Μαμᾶ ! Μαμᾶ ! » Μετ' ὀλίγον βάλλει κραυγὴν καὶ εἰσέρχεται κρατοῦσα ἐπιστολήν.) Τι σημαίνει τοῦτο ;

(Εἰσέρχεται ἡ κ. Παπαρδέλη)

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Μὲ συγχωρεῖτε, ἕγχασα τὴν ὄμβρελλαν μου . .

ΣΟΦΙΑ. Ήεράτε, χυρία Παπαρδέλη . . . (Άποσφραγίζει τὴν ἐπιστολήν, τὴν ἀραγιώσκει τροχάδην ἐν νευρικῇ ταραχῇ καὶ ἐπὶ τέλοντος βάλλοντα κραυγὴν πίπτει λιπόθυμος.) "Α ! . .

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. (Τρέχων πρὸς βοήθειαν τῆς Σοφίας.) Χριστὸς καὶ Παναγία ! . .

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Θεέ μου ! Τί συμβαίνει ; . . (Λαμβάνει τὴν ἐπιστολήν καὶ τὴν ἀραγιώσκει μεγολοφώρως.) «Σοφία μου.—Μαχρυά, σὲ τόπον ἔρημον, μὲ τὸν Γιουσούφ ποῦ είναι μαζύρος καὶ αὗτὸς σὰν τὴν καρδιά μου, πηγαίνω μὲ τὰ δάκρυα τὰ μάτια μαύη πιρηγοῦχα νὰ εῦω. — Ή μητέρα σου » (Πίπτει ἡ ἐπιστολὴ εκ τῶν χειρῶν της)

ΜΑΣΤΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. (Κινεῖ μετ' οἴκτον τὴν κεφαλήν του.) Καὶ φαίνουνται ἀγνή σὰν Παναγία ! . . Τί γίνηκεν ἡ τόση της ἀγνότης ;

ΠΑΠΑΡΔΕΛΗ. Ήμαυρώθη, γέρω μου, μαζὺ μὲ τὴν ιδίαν ! .

(Προχωρεῖ πρὸς τὴν Σοφίαν ἐρῶ πιπτει ἡ αὐλαία.)